

HRVATSKA U SASTAVU DRŽAVE SHS

1918. g. = nezadovoljstvo, gubici, ratni neuspjesi, Zeleni kadar

08. ožujak 1918. g. = ZAGREB

sastanak pol. iz Monarhije i čl. Jugoslavenskog kluba (bez HSK i HPSS)

= tzv. ZAGREBAČKA REZOLUCIJA

= pol okvir za udruživanje = oprez

travanj 1918. g. = KONGRES U RIMU

= traži se rušenje A.-Ug.

1918. u Monarhiji

osnivaju se NARODNA VIJEĆA

lipanj = NV za Primorje i Istru

srpanj = NV za Dalmaciju

kolovoz = NARODNI SVET za Sloveniju

rujan = NV za BiH i Hrv.

5. listopada = ZAGREB

= SREDIŠNJE NARODNO VIJEĆE SLOVENACA, HRVATA I SRBA

= vrhovno pol. tijelo svih juž. Slavena

organizacija = PLENUM

SREDIŠNJI ODBOR

PREDSJEDNIŠTVO = ANTUN KOROŠEC

= SVETOZAR PRIBIČEVIĆ i ANTE PAVELIĆ

BEČ

14. listopada = MANIFEST CARA KARLA

= TRIJALISTIČKI preustroj Monarhije (federalizacija)

ZAGREB

19. listopada = DEKLARACIJA NARODNOG VIJEĆA

odbacuje se manifest

traži se sjedinjenje svih juž. Slavena

29. listopada = HRVATSKI SABOR (ban ANTUN MIHANOVIĆ)

odluke = prekid sa Ugarskom i Austrijom

= stvara se NEZAVISNA DRŽAVA DALMACIJA, HRVATSKA I SLAVONIJA S RIJEKOM

= saborske ovlasti prenose se na N.V.

= stvara se DRŽAVA SLOVENACA, HRVATA I SRBA

= 2 načela

= drž.-pov. načelo Trojedne Kr.

= narodno samoodređenje

problemi = prenošenje ovlasti

= DRŽAVA SHS je PROVIZORIJ

ustroj nove države = PREDSJEDNIŠTVO N.V. = Zagreb

4 pokrajinske (zemaljske) vlade

za Hrvatsku i Slavoniju (Zagreb)

za BiH (Sarajevo)

za Sloveniju (Ljubljana)

za Dalmaciju (Split)

vanjski poslovi = JUGOSLAVENSKI ODBOR

29. listopada = vojska H. i Sl. povlače se sa tal. fronte

31. listopada = PULA

= ratna flota predaje se NARODNOM VIJEĆU SHS

= brod VIRIBUS UNITIS (zap. Janko Vuković Podkapelski)

problemi = politički = neriješen međunarodni status

= Italija

= ujedinjenje sa Srbijom (centralizam ili federalizam)

= gospodarski

= sigurnosni

1. pol. djelovanje NV

31. listopada = ANTUN KOROŠEC

= nota europskim zemljama => nema diplom. priznanja

6./9. studeni 1918.g. = KONFERENCIJA U ŽENEVI

ANTUN KOROŠEC, JUG. ODBOR (Trumbić), NIKOLA PAŠIĆ

= ŽENEVSKA DEKLARACIJA

= Srbija priznaje ravnopravnost Države SHS

= osnivanje zajedničke vlade = jednak broj čl.

= dvojni suverenitet = vl. upravni organi

= USTAVOTVORNA SKUPŠTINA = određuje uređenje države

= potpisi pod pritiskom Fr.

= na Krfu srpska vlada podnosi ostavku

= sporazum postaje nevažeći

= prelazak sa međunarodne arbitraže na međudržavni dogovor

ZAGREB

studeni = sastanci i konzultacije = Svetozar Pribičević

pritisici = socijalne napetosti

= hapse se hrv. političari i generali

= tal. vojska ulazi u Dalm.

= dolazi srb. vojska = potpukovnik **DUŠAN SIMOVIĆ**

dvije političke struje

= **UNIONISTIČKA STRUJA** (Svetozar Pribičević)

= Hrvati, Slovenci i Srbi => troimeni, **troplemeni narod**

= bezuvjetno ujedinjenje

= **FEDERALISTIČKA STRUJA** = Stjepan Radić = HPSS

= oprez => traži se velika autonomija

23/24. studeni

sjednica **SREDIŠNJEG ODBORA NARODNOG VIJEĆA** = predsjedava S. Pribičević

diskusija = sukob dviju koncepcija = **UNITARIZAM** i **FEDERALIZAM**

pritisici = nemiri, srb. gosti (gen. Simović, ministar Momčilo Ninčić)

odluka = **provesti ujedinjenje**

= **DELEGACIJA** (28 čl.) = **NAPUTAK DELEGACIJI N.V.**

protiv = **STJEPAN RADIĆ** i **DRAŽUTIN HRVOJ**

28. studeni = delegacija dolazi u Beograd

25. studeni = Novi Sad = ujedinjenje sa Kr. Srbijom

26. studeni = Podgorica = pripajanje Kr. Srbiji

BEOGRAD

= delegacija izlazi pred prijestolonasljednika **Aleksandra**

= **ADRESA O UJEDINJENJU** = bez zahtjeva i obveza

1. prosinca = A. **PAVELIĆ** čita Adresu

A.K. = u ime bolesnog oca **PETRA KARADORDEVIĆA**,

proglašava **UJEDINJENJE**

stvara se **KRALJEVSTVO SRBA, HRVATA I SLOVENACA**

= **PRVOPROSINAČKA PROKLAMACIJA**

= nije međudržavni dokument nego odluka regenta

29. prosinca = srb. **NARODNA SKUPŠTINA** odobrava ujedinjenje

= hrvatski sabor nije se sastao

posljedice = monarhija (din. Karađorđević)

unitarno uređenje

suverena prava hrvatskog naroda prenose se na srbijanskog vladara

ZAGREB = prosvjedi

STRANKA PRAVA = 2. prosinca 1918.g.

= **PROGLAS HRVATSKOM NARODU** = nezakonitost ujed.

05. prosinca = proslava ujedinjenja na Jelačić placu (S.P.) = uvrede Hrv.

reakcija = prosvjedi

=> **PROSINAČKE ŽRTVE** = 15 mrtvih i 20 ranjenih

posljedice = raspuštanje hrvatske vojske = sudski procesi

= nestaju **HRVATSKI DOMOBRANI**

= srbiziran je zapovjedni kadar policije i vojske

vojni pritisci

PROVODENJE SRPSKIH VOJNIH ZAKONA

batinanje vojnika i građana za uvredu kralja

suđenje civilima pred vojnim sudovima

OBILJEŽAVANJE (ŽIGOSANJE) STOKE 1920.g.

= obilježavanje stoke za vojne potrebe

= znakovi A i K i O (nesposobno)

= pobune seljaka u sjev. Hrvatskoj = stroge kazne

gospodarski pritisci

UNIFIKACIJA NOVČANOG SUSTAVA

kr.1918. = **PEČAĆENJE (ŽIGOSANJE)** papirnih novčanica

studeni 1919./siječanj 1920.g. = **MARKIRANJE**

= velike takse

sredinom 1920.g. = **ZAMJENA**

1 dinar = 4 austrougarske krune

političko podčinjavanje

SMANJENJE HRVATSKOG TERITORIJA

RAPALLSKI UGOVOR, studeni 1920.g.

Italija dobiva = Istru, Trst, Goricu, Gradišku, dio Kranjske,

Cres, Lošinj, Lastovo, Palagružu i Zadar

= velika nacionalna prava tal. manjini

= stvara se nezavisna država Rijeka

= fašistički ispadi = GABRIELE D'ANNUNZIO

27. siječnja 1924.g. = RIMSKI UGOVOR = MUSSOLINI – PAŠIĆ

= Rijeka je pripojena Kraljevini Italiji

NOVA POLITIČKA EMIGRACIJA

= članovi SP, vojska i plemstvo => u Mađarskoj i Austriji

= žele samostalnu HRVATSKU DRŽAVU

1919.g. = GRAZ = HRVATSKI KOMITET i HRVATSKE LEGIJE

POLITIČKA SITUACIJA

18. prosinca 1918.g. = prva zajednička vlada

STOJAN PROTIĆ

ANTON KOROŠEC

SVETOZAR PRIBIČEVIĆ

ANTE TRUMBIĆ

ostali = 13 Srba, 4 Hrvata, 1 Slovenac i 1 Musliman

=> dekreti i naredbe iz Beograda

28. studeni 1920.g. = izbori = 22 stranke

3 koncepcije INTEGRALNO JUGOSLAVENSTVO

FEDERATIVNO UREDENJE

VELIKOSRPSKA HEGEMONIJA

rezultati = 419 članova Ustavotvorne skupštine

DEMOKRATSKA STRANKA (92)

NARODNA RADIKALNA STRANKA (91)

KOMUNISTIČKA PARTIJA JUGOSLAVIJE (58)

HPSS (50)

ostali = ZEMLJORADNIČKA STRANKA (30), SLS (27), JMO (24)

prosinac 1920.g. = USTAVOTVORNA SKUPŠTINA => USTAV

pritisci = HRSS napušta rad US

= OBZNANA (prosinac 1920.g.) = izbacuje KPJ

= proljeće 1921.g. = 8 različitih koncepcija

DEMOKRATSKA STRANKA = S. PRIBIČEVIĆ i LJUBA DAVIDOVIĆ

integralno jugoslavenstvo = unitarna država bez nac. posebnosti

= jaka središnja vlast

VIDOVDANSKI USTAV = 28. lipnja 1921. (dan sv. Vida)

= natpolovična većina prisutnih zastupnika (258 => 223 i 35)

USTAV = KRALJEVINA SRBA, HRVATA i SLOVENACA

= troimeni narod = unitarizam

= PARLAMENTARNA MONARHIJA = NARODNA SKUPŠTINA

VLADAR i VLADA

= centralizam = centralna uprava je u Beogradu

= terit. ustroj = 33 oblasti (H. u 6 oblasti) => ŽUPAN

=> CENTRALIZAM, MONARHIJA, UNITARIZAM

* 1921.g. umire kralj PETAR I. = ALEKSANDAR (1921/34.g.)

otpor = hrvatske stranke = HRSS, HSP i HZ

HPSS/HRSS

1904.g. = cilj = politički aktivirati hrvatsko seljaštvo

pol. razvitak = AUSTROSLAVIZAM i FEDERALIZAM (A.Ug.)

FEDERALIZAM (Jugoslavija)

I. VELIKA SKUPŠTINA STRANKE = 25. studeni 1918.g. = Zagreb

= protiv bezuvjetnog ujedinjenja

nakon 01. prosinca 1918.g. = kritika režima u novoj državi

GLAVNA SKUPŠTINA HPSS-a = 03. veljače 1919.g.

= novi pol. program = republikansko uređenje

djelovanje HPSS-a 1920/21.g.

= glavni otpor centralizmu = progoni (S. Radić u zatvoru)

posljedice = jača pol. utjecaj stranke = vodeća u Hrv. (50 mandata)

07. prosinca = 1920.g. = SJEDNICA GLAVNOG ODBORA

=> nastaje HRSS

pol. program = USTAV SELJAČKE REPUBLIKE HRVATSKE

= republikanstvo, federalizam, konfederalizam

obilježja stranke = nacionalni program

način djelovanja = ne sudjeluje u radu Skupštine

= stvaranje pol. saveza = SLS i JMO

kolovoz 1921.g. = HRVATSKI BLOK

= Hrvatska zajednica, Hrvatska stranka prava i HRSS

jačanje stranke = u Dalmaciji i BiH

=> postaje HRVATSKI NACIONALNI POKRET

izbori = ožujak 1923.g.= HRSS dobiva 69 zastupnika

vanjskopolitička aktivnost = internacionalizacija hrv. pitanja

= 1923.g. = Radić odlazi u Pariz i London = neuspješno

= 1924.g. = Radić boravi u Moskvi

= učlanjuje HRSS u SELJAČKU INTERNACIONALU

OBZNANA = zabrana stranke

izbori za N.S. = veljača 1925.g. = HRSS dobiva 67 zastupnika

ostale hrvatske pol. stranke

HRVATSKA STRANKA PRAVA

bivša ČISTA STRANKA PRAVA (od 10žujka 1919.g.)

VLADIMIR PREBEG, IVICA FRANK, ANTE PAVELIĆ ML.

= slobodna, samostalna i neovisna Hrvatska država

HRVATSKA ZAJEDNICA

IVAN LORKOVIĆ, ANTE PAVELIĆ, MATKO LAGINJA

= intelektualci i bogatiji građani sjeverne Hrvatske

pol. program = federalizam

= od 1921.g.= Hrvatski blok s HRSS-om i HSP-om.

HRVATSKA PUČKA STRANKA

= travanj 1919.g. = utjecaj Slovenske ljudske stranke

= "križ i plug" = sitno građanstvo

program = kršćanska načela = Kraljevina SHS – da, centralizam – ne

HRVATSKA FEDERALISTIČKA SELJAČKA STRANKA

= ANTE TRUMBIĆ = od 1924. g. član Hrvatske zajednice

= od 1925. g. zastupnik

= z. klub => Hrvatski narodni federalistički klub

= predsjednik = IVAN LORKOVIĆ

pol. program = kritika centralizma = FEDERALIZAM

PROBLEMI KRALJEVINE SHS

centralistička država sa višenacionalnom zajednicom

neravnomjeran gospodarski razvoj

POLITIČKA SITUACIJA DO 1928.G.

40 pol. stranaka = 2 bloka = hegemonističko – centralistički blok

federalistički blok

dvor = diktatorske težnje

gl. pol. stranke

NARODNA RADIKALNA STRANKA = NIKOLA PAŠIĆ

= konzervativna stranka

DEMOKRATSKA STRANKA = LJUBA DAVIDOVIĆ i PRIBIČEVIĆ

= integralno jugoslavenstvo

1924.g. = rascjep

= SAMOSTALNA DEMOKRATSKA STRANKA

= predsjednik S. PRIBIČEVIĆ = SDS

kompromis = SLOVENSKA LJUDSKA STRANKA (SLS)

JUGOSLAVENSKA MUSLIMANSKA ORGANIZACIJA (JMO)

problemi = pol. razlike

= INTEGRALNO JUGOSLAVENSTVO (prečanski Srbi)

= VELIKOSRPSKA IDEJA (Srbi iz Srbije)

vanjska politika Kraljevine SHS = međunarodno priznanje

= MIROVNA KONFERENCIJA U VERSAILLESU

TRIANONSKI UGOVOR = 1920.g.

= Mađarska

problem => Jadransko pitanje i Rijeka

RAPALLSKI UGOVOR, 13. studeni 1920.g.

GOSPODARSKE PRILIKE

= gospodarska neujednačenost = zapad razvijeniji

Hrvatska = do 1926.g. = gospodarski napredak

= industrijalizacija

= promet

izbori 1925.g. = St. Radić i vodstvo str. su u zatvoru

= stranka je zabranjena ali sudjeluje u izborima

=> pobjeda stranke u Hrvatskoj

HRSS => nova taktika = ožujak 1925.g.

sjednica N. S. = izjava HRSS (PAVLE RADIĆ)

HRSS priznaje Vidovdanski ustav i monarhiju

pregovori Pašića i Radića

= HRSS mijenja ime u HSS

= vodstvo HSS = STJEPAN RADIĆ,
VLATKO MAČEK i JOSIP PREDAVEC

tajnici = JURAJ KRNJEVIĆ, STJEPAN i AUGUST KOŠUTIĆ

srpanj 1925.g.

= VLADA NARODNOG SPORAZUMA = vlada PAŠIĆ – RADIĆ
NRS – HSS

5 ministara HSS (St. R. postaje ministar prosvjete)

= suprotnosti => „HSS nije u vladi nego pri vladi“

1925.g. = Zagreb = 1000 obljetnica Hrvatskog kraljevstva

= dolaze kralj i kraljica

= MOHILA u Maksimiru (sva hrvatska zemlja)

krajem 1926.g. = sporazum se raspada

= HSS prelazi u oporbu

promjena pol. taktike SDS = napušta ideju centralizma

= od 1924.g. = stranka hrvatskih Srba

= suradnja sa hrv. strankama

1927.g. = novi izbori

= HSS dobiva 63 zastupnika, a SDS 23 zastupnika

10. studeni 1927.g. = SELJAČKO-DEMOKRATSKA KOALICIJA

= „PREČANSKI FRONT“

= vlastite stranke i programi

= zajednički je nastup prema Beogradu

1928.g. = jača SDK = mnogi politički skupovi u Hrvatskoj

= problem za dvor = suradnja Hrvata i prečanskih Srba

= jačanje nacionalnih stranaka i SDK

20. lipnja 1928.g. = PUNIŠA RAČIĆ = zastupnik NRS

= verbalni sukob u N.S. sa IVANOM PERNAROM

Puniša = ubija PAVLA RADIĆA i DURU BASARIČEKA,

ranjava STJEPANA RADIĆA, IVANA PERNARA i
IVANA GRANDU

reakcija u Hrvatskoj = protesti, demonstracije = 20. i 21. lipnja

zastupnici Koalicije napuštaju N.S.

23. lipnja = pogreb Pavla Radića i Dure Basaričeka

8. kolovoza = umire Stjepan Radić = pogreb 21. kolovoza

HRVATI U VRIJEME MONARHISTIČKE DIKTATURE

= kralj ALEKSANDAR (1888.- 1934.g.)

nakon atentata = politička kriza

= pregovori => neuspjeh

6. siječnja 1929.g. = PROKLAMACIJA kralja ALEKSANDRA

= vlada gen. PETRA ŽIVKOVIĆA

= ukida se V. ustav

= raspušta Nar. skupština

= zabranjuje rad pol. stranaka i društava

* osim UDRUŽENJA ČETNIKA ZA SLOBODU I ČAST OTAŽBINE

ZAKON O KRALJEVSKOJ VLASTI

= KRALJEVA DIKTATURA

ZAKON O ZAŠTITI JAVNE BEZBEDNOSTI I PORETKA U DRŽAVI

= MONARHISTIČKI APSOLUTIZAM

reakcije = Srbija = podrška

= Hrvatska = MAČEK prihvaća , PRIBIČEVIĆ šuti

gospodarstvo = podržava se diktatura

= žele stabilnu državu

3. listopada 1929.g. = ZAKON O NAZIVU I PODJELI KRALJEVINE

= zabranjuju se grbovi, zastave, himne

= INTEGRALNO JUGOSLAVENSTVO

= 9 BANOVIKA = BAN

= KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

problemi = politička kriza => nacionalno pitanje

= gospodarska kriza = 1929.g.

državni teror

PRIBIČEVIĆ = 1929.g. = u zatvoru (1931.g. odlazi u = Prag)

MAČEK = 1929./ 1930.g. = u zatvoru

= pol. emigracija = AUGUST KOŠUTIĆ (Beč) i JURAJ KRNJEVIĆ (

Ženeva)

2 različita pristupa diktaturi = politika čekanja = HSS i aktivna borba = HSP

= stvaranje samostalne Hrvatske = HSP

USTAŠKI POKRET

HRVATSKA STRANKA PRAVA = ANTE PAVELIĆ

1. rujna 1928.g. = GLAVNI ODBOR HSP

= cilj je samostalna i neovisna Hrvatska

2. rujna 1928.g. = sabor HRVATSKE PRAVAŠKE MLADEŽI

= HRVATSKI DOMOBRAN

zadatak = borba za stvaranje samostalne države

početak diktature 1929.g. = emigrira vodstvo

07. siječnja 1929.g. = HRVATSKI OSLOBODILAČKI POKRET (USTAŠA)

članovi = A. PAVELIĆ, GUSTAV PERČEC, MILE BUDAK

dr. BRANIMIR JELIĆ, dr. MLADEN LORKOVIĆ

= 20. siječnja 1929.g. = odlazi i PAVELIĆ

pol. djelovanje

= suradnja sa ostalim tajnim organizacijama = travanj 1929.g. = Sofija

= sastanak s vođom VMRO-a VANČOM MIHAJLOVIM

= stvaranje neovisne Hrvatske i Makedonije

reakcija Beograda = optužnica protiv A. Pavelića i G. Perčeca

1929.g. = obojica su u odsutnosti osuđena na smrt

program HOP = USTAV 1932.g. i NAČELA 1933.g.

organizacija pokreta = POGLAVNIK

GUS (GLAVNI USTAŠKI STAN)

STOŽER (STOŽERNIK) = kotarevi

LOGOR (LOGORNIK) = općine

TABOR (TABORNIK) = nekoliko sela

djelovanje ustaške emigracije

akcije = tzv. LIČKI USTANAK = rujna 1932.g.

= napad na postaju u BUŠANIMA pokraj Gospića

prihvatna vojna središta u RIJECI i ZADRU

Austrija = Graz, Beč

Mađarska = posjed JANKA PUSZTA

Italija = Bovegno, Brescia

Njemačka = Berlin

ust. listovi = CROATIA PRESS, NEZAVISNA DRŽAVA HRVATSKA, USTAŠA

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA (REŽIMSKA NASILJA)

3. rujna 1931.g. = USTAV KRALJEVINE JUGOSLAVIJE

= USTAVNA MONARHIJA = integralno jugoslavenstvo

= dvodomni parlament = SENAT (50% + 50%)
NARODNA SKUPŠTINA

= izborni zakon = nadnacionalna osnova = drž. lista

izbori 1932.g. = pobjeda DRŽAVNE LISTE

(gen. Petar Živković)

= stranka JUGOSLAVENSKA RADIKALNO SELJAČKA DEMOKRACIJA

= (od 1933.g.) JUGOSLAVENSKA NACIONALNA STRANKA

državni teror = progoni Hrvata = SEPARATISTI

= montirani politički procesi = STJEPAN JAVOR

ANTON HERCEG

= ulična ubojstva i napadi = 1931.g. = MILAN ŠUFFLAY

= 1932.g. = MILE BUDAK

1931.g. = S. Pribičević = Diktatura kralja Aleksandra

1932.g. = USTANAK U BUŠANIMA

HSS = pasivna politika = tajni sastanci sa čl. Koalicije

5/7. studeni 1932.g. = Zagreb

= ZAGREBAČKE PUNKTACIJE (Trumbić, Maček)

1) narodni suverenitet

2) seljaštvo je nosilac sveukupnog života

3) kritika srpske hegemonije

4) borba protiv velikosrpske politike

5) novo državno uređenje

reakcije = Novosadske, Sarajevske i Ljubljanske punktacije

= kritika apsolutizma i centralizma

posljedice = 31. siječnja 1933.g. MAČEK je uhićen

= 3 godine zatvora

= vodstvo preuzima JOSIP PREDAVEC a zatim ANTE TRUMBIĆ

vanjskopolitička situacija = 1933.g. na vlast dolazi Hitler

ALEKSANDAR sklon diktaturi

= nova politika prema Francuskoj

lipanj 1934.g. = JEAN LOUIS BATHOU boravi u Beogradu

= dogovoren posjet Aleksandra Francuskoj

pripreme za atentat = Eugen Dido Kvaternik

09. listopada 1934.g. = kralj ALEKSANDAR dolazi u Marseilles

atentat = VELIČKO GREGORIJEV KERIN

posljedice = kralj PETAR II. KARADORDEVIĆ

= NAMJESNIŠTVO = knez PAVLE KARADORDEVIĆ

= senator RADENKO STANKOVIĆ

= ban Savske b. IVO PEROVIĆ

vanjskopolitičke akcije = osuda Mađarske (Italija nije spomenuta)

= suđenje u Francuskoj 1936.g. = doživotna robija

knez PAVLE K. = nastavak politike kralja Aleksandra = narodno jedinstvo

vlada BOGOLJUBA JEFTIĆA

svibanj 1935.g. = izbori = DRŽAVNA LISTA - Jeftić

UDRUŽENA OPOZICIJA - V. Maček

* tko glasa za Mačeka glasa za Janka Pustu

= nakon objave rezultata = nasilje i nezadovoljstvo (nadb. Bauer)

= poništavanje izbora

vlada MILANA STOJADINOVIĆA

= "stojadinovićev režim 1935.-1939.g."

= JUGOSLAVENSKA RADIKALNA ZAJEDNICA

= JNS, SRS, JMO i SLS

= radikalno jugoslavenstvo

fašizacija Jugoslavije = pronacistički režim

četničke organizacije = SRNAO, ORJUNA, ZBOR

promjene u vanjskoj politici = okretanje osovini RIM-BERLIN

HSS = postaje politički pokret

= gospodarska aktivnost = GOSPODARSKA SLOGA, 1936.g.

= kulturni i prosvjetni rad = SELJAČKA SLOGA

= 1935.g. = HRVATSKA SELJAČKA ZAŠTITA
HRVATSKA GRADANSKA ZAŠTITA

režimska nasilja

ožujak 1936.g. = umire u zatvoru STJEPAN JAVOR

svibanj 1937.g. = ubojstvo mladeži iz Gospića

gospodarsko zapostavljanje

politička moć Beograda = gospodarska moć Zagreba

=> sputava se gosp. razvoj Hrvatske (2 puta veći porezi)

odnosi sa vjerskim zajednicama

= 48% pravoslavaca, 39 % katolika i 13 % ostalih

= formalno ravnopravnost = nema odnosa samo sa K.C.

KONKORDAT sa Svetom Stolicom = 25. srpnja 1935.g. u Vatikanu

ratificirala ga je NARODNA SKUPŠTINA 1937.g. ali ne i SENAT

= protivi se SRPSKA PRAVOSLAVNA CRKVA

iseljavanje Hrvata = 1934.-1939.g. = oko 100 000 Hrvata

= u europske države (Belgija, Francuska) = 1919/39.

= u prekomorske zemlje (J i Sj. Amerika, Australija) 1914/18.

= 1926.g. = HRVATSKA BRATSKA ZAJEDNICA

BANOVINA HRVATSKA

uzroci = opasnost od rata

prvi pregovori = siječanj 1937.g. u BREŽICAMA

Stojadinović ⇔ Maček

= neuspjeh pregovora

25. ožujka 1937.g. = Beograd

= ugovor između Kraljevine Jugoslavije i Kraljevine Italije

= vraća se ustaška emigracija

suradnja oporbe

= listopad 1937.g. = sporazum u FARKAŠIĆU

SDK i srbijanska opozicija (RS + DS + ZS)

Maček, Pribičević ⇔ J. Jovanović, Davidović i Stojanović

prosinao 1938.g. = novi izbori = pobjeda DRŽAVNE LISTE

= falsificiranje izbora

vlada DRAGIŠE CVETKOVIĆA

= promjena vanjske i unutrašnje politike

26. kolovoz 1939.g. = SPORAZUM CVETKOVIĆ-MAČEK

= BANOVINA HRVATSKA

autonomija = BAN, BANSKA VLADA, SABOR = ban IVAN ŠUBAŠIĆ

= Savska i Primorska banovina, kotarevi Dubrovnik, Šid,

Ilok, Brčko, Gradačac, Derventa, Travnik, Fojnica

= protesti u H. = ustaška emigracija i čl. u zemlji

= protesti u Srbiji = pokret SRBI NA OKUP